

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztői iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben írv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi február 18-án.

7. szám.

Magyar nyelvterjesztő egyletünk ma d. e. 11 órakor a városháza nagy tanács-termében tartandó közgyűlésére ez uton ismételten felhívjuk a tagok figyelmét.

Felhívás a magyar közönséghez.

Ezredéves orsz. kiállításunk sikere érdekében kérjük a nemzet minden számottevő tényezőjének támogatását. E kiállítás nem egyszerű tárlatnak, látványosságnak van tervezve, mert a magyar nemzet ezer éves multjának képezi beszámolóját s ez a beszámoló nem lehet másolata az ugynevezett mutatványos kiállításoknak, melyeknek egész sorozata követte egymást az utolsó évtizedben.

Kell hogy ez alkalommal kulturánknak méltó hely jelöltesse ki Europa művelődés történetében; kell hogy bemutassuk iparunkat, művészetünket, közgazdaságunkat a maga egész teljességében, minden számottevő tényezőjével egyetemben; kell hogy most megmutassuk Európa nemzeteknek, hogy az államalkotó magyar nemzet ereiben pezsgő egészséges vér kering.

A nemes versengés megindult ország-szerte. A vagyonos iparos, a ki áldozatokra képes, ott lesz termelése és munkája javával; de ott lesz a kevésbé tehetős, jeles iparos is, mert a nemzeti munkának ő is

lelkes tényezője és ámbár áldozatokat kell hoznia, nem maradhat el, mert elmaradásával nem volna teljes, nem volna hűséges a magyar kultúra bemutatott képe.

És e helyen appellálunk a nemes magyar középosztályra, a lelkes közönségre. Járuljon hozzá ő is a nemzeti verseny sikeréhez s hozza még áldozatát a nagy cél sikere érdekében.

Nem olyan áldozatokról van szó, melyek a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szükségleteinek fedezésével a kiállítás előtti évben legyen némi figyelemmel a közel környezetében lakó jelesebb magyar iparosokra, kérjük, hogy rendeljen olyan tárgyakat, a melyeket az illető iparos az alkalomhoz méltó figyelemmel készítsen el és a nemzeti kiállításra felküldvén, műve és kézműiparunk magas színvonalát kidomboríthassa.

Az áldozat valóban, oly csekély, hogy minden hazafinak meg kellene azt hoznia. Egy-egy luxus-butordarab, egy műipari cikk, minden művelt család szalonjában elkél s kiállítás nélkül is kereslet tárgyát képezi; — annál inkább hiszszük hát most, mikor a legnemesebb ügy támogatásáról van szó, hogy a magyar középosztály sietni fog megrendeléseivel a jeles, de kevésbé tehetős iparosság segítségére s megmenti őt attól, hogy ambíciójának tárgyát, mun-

kája javát, esetleg figyelmen kívül hagyja a kiállításokat csak futólag áttekintő közönség. —

Főurainkat, főpapságunkat, nagybirtokosainkat bár ne kellene külön felhívunk ez alkalomra. Nekik adatott meg első sorban, hogy Mecenásai legyenek a magyar iparnak s az ő bőkezű pártfogásuk tehetné hogy iparunkat bemutathassuk azon a magas színvonalon, a melyre a külföld műiparát is emelte a Mecenások támogatása.

Ma még hosszú idő van a kiállításig s ez a kérelem még korainak tetszhetik sokak előtt. De hogy megteszszük már most, annak különös oka hogy egyrészt iparosságunkat figyelmeztessük, hogy a nemes magyar társadalomban segítyt fog találni, — másrészt hogy ideje legyen munkája versenyképességéről, jelességéről és jó izléséről meggyőzni azt a társadalmat, melytől támogatást vár.

Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a megrendelők tetszését s a megrendelőnek van alkalma kiszemelni azt az iparost a kit támogatásra méltónak talál!

Mi bizunk a magyar iparban és a magyar társadalomban egyaránt.

E bizalommal vagyunk
hazafias tisztelettel
az „Iparosok kiállítási nagybizottsága.”

Tárca.

Próbaházasság.

Látott-e már a világ nagyobb konfúziót annál, mely mostanában az ország lakosait összevissza gabályította? Az egész nemzet két nagy pártra szakadt; egvike a polgári házasságnak zeng dicsőhymuszokat, a másik az egyházi mellett kardoskodik s oly nagy a szeretet köztük, hogy egymást kölcsönösen nyársra huznák, fölfalják vagy legalább is a pokol mélységes fenekére küldenék. De ez még hagyján, ilyen nyájaskodások másutt is napirenden vannak, hol pártok léteznek; de nem eszeveszettség-e kérem, hogy azok, kik az egyházi házasságból valami tiltó akadály miatt ki vannak zárva s így már eddig is belekóstoltak a polgári házasság életbe, kigyót békát kiáltanak rá; ellenben kiket a pap segített be Hymen rózsalánczaiba, azok legbuzgóbb hívei a polgári házasságtörésnek?

E visszásságnak oka alighanem az asszony, ki gondoskodik róla, hogy a férj megemlegesse a maga házasság életét, akár szentelt vízzel, akár tintával pecsételték azt meg?

Ezért én azt mondom: le mindakettővel, és éljen a próbaházasság. A próbaházasság a leányt nem teszi asszonynyá (azaz házi sárkánynyá), hanem megtartja leánynak (ki pedig szelid mint a galamb s jámbor mint a bárány).

Ki pedig kétkedik abban arra, csak szánó mo-

solylyal tekintek; az nem tudja, hogy a próbaházasságot megcsinálta Gerő K. sokkal ügyesebben, mint Wekerle és Szilágyi a magukét s míg emez a nemzet sok osztálya s különösen az emberiség gyengébb neme lezúgja, amazt lelkesedéssel nézi pap és laikus, férfi és nő, arisztokrata és demokrata, egyszóval maga mellett egyesíti az összes pártokat.

S méltán! hiszen a csodával határos, a mit mivel! Eddig azt hallottam, hogy a házasság a szerelem sirásója; a próbaházasság életben pedig a próbaférj megszereti próbafelcséjét.

Tisztelt uraim és hölgyeim, kik a konvencionális házasság élet békóiban nyögtök, meg ne botránkoztatok, kérlek, azon, hogy özönvíz előtti állapotokat dicsérek (a napvilágra került ásatások tanúsága szerint akkor a próbaházasságok napirenden voltak); mert most jön a bökkenő.

Minden szerelmes elveszti az eszét, bolondot mivel, így a próbaházasság is s a bolondsága abból áll, hogy szerelme ébredésével próbaházasságát a most is divó holtomiglan-holtodiglan való házassággal váltja fel s így oda kerül, a hová a mádi zsidó: minden marad a régiben.

Igy jártak azok a szegények is, kik itt Verseczen igyekeztek propagandát csinálni az eszmének. Hajdu-Bokor Berczinek (Könyves) hívják a férfit, Kanócz Birinek (Fejes L.) a lányt. Igaz, hogy a körülmények kényszerítő sodra is beleragadta helyzetükbe, helyüket mindamellet derekasan állták meg s a számos néző közönség mindvégig rokonszenvenvel kísérte küzdelmüket, melyet talán si-

ker is koronáz, ha egy házaspár (egyházi-e vagy civil, azt ebből a czélből kiküldött külön tudósítónk még nem konstatálhatta) meg nem rontja hivatlan megjelenésével dolgukat.

Kedvem lett volna Szikora Mártont (Moóri) elpaholtni. Ez ugyanis a bebóltott férj neve, ki különben a léhaság prototipja. Csak az csillapította le némileg véremet, hogy ez a kávéházi ülnök milyen zseniális módon tudta 51 éves kora mellett is hallatlan könnyelmű és szerelmű életépárja (Erdélyi) napjait (vagy inkább éjeit) elkészeríteni.

Ez némileg kibékített vele is, a helyzettel is, mert végre is, minek mozdí'suk mi elő másoknak boldogságát, mikor magunk sem vagyunk boldogok?

E filozof gondolat és a kedves Sági Julcsa (Kövesdi) szemlélete szinte elfeledtetették velem a próbaházasság sorsát, de nem nyugtattak meg (már t. i. Sági Julcsa nem). E kis kaczer és kasszirfrajla már akkor keltette fel figyelmemet, midőn a próbaházasság közé impertinens módon tolakodik s majdnem lehetetlenné teszi az érdekes kísérletet. — Az új eszme pártolónak megnyugtatósára sietett kijelenteni, hogy eljárásában nem elvi meggyőződés, hanem (hibetől ilyen naivítás?) a maga jól felfogott érdeke vezérli.

Oly enniváló volt a szeme, oly kedves az arca, vonzó sürgése-forgása, hogy alig lecsillapult veremet újból forrongásba hozta és szerettem volna hozzásietni neki jobbotom felajánlani — egy kis próbaházasságra. De meggondoltam a dolgot; én legyek az első, a ki az új divatot követi? Keressem

Magyar színészet Verseczen.

Jól esik nekünk hogy mindenütt, a hol csak megfordulunk, dicséretét halljuk a magyar színészetnek; nemcsak a szorosán vett magyar körök, kiknek itéletét jóindulatu elfogultsággal illethetnők, hanem azok is, kik azelőtt meglehetős reservált, sőt hideg állást foglaltak el vele szemben, most a meglepedés s gyakran lelkesedés hangján beszélnek róla.

Különösen az operette az, mi a sziveket egy csapásra meghódította; de hogy a társulat a színmű más fajaiban is derekasan megállja helyét, arról a megnyitó előadásán kívül tanuskodnak a „Próbaházasság“ és „Mongodin úr felesége“ előadásai.

A „Próbaházasság“ vig színmű számba megy, mely a budapesti életből van véve. Kétszeres előadása telt ház mellett történt, mi viszonyaink között sokat mondó jelenség. Legháladatosabb szerepe volt tagadhatatlanul Moórinak, ki Szikorából pompás léhütöt csinált, a nélkül, hogy ellenszenves volna. Igaz, hogy javára vált felesége nevésséges volta, mit Erdélyi Ottília igen ügyesen kidomborított. Egyet azonban meg kell jegyeznünk, hogy Moóri nem tud énekelni, a mi a komikusnál mindenesetre nagy baj. Elhíresült Kossuth kupléja nem is tette azt a nagy hatást, mit a más városokban történtek után vártunk.

Fejes Lidi remekül játszott, mint rendesen, s a legjobb uton van, hogy ugy játéka, mint éneke által közönségünk kedvenczvé váljon. Úgyes és kedves volt Kövesdy Rózsa kisasszony is. Dicséret illeti továbbá Moórinét, a jóra való vidéki parasztság szerepében, ki egyszerűsége mellett a legjobb diplomatanak vált be férje, a családja büszke, nevére féltékeny Bokor István mellett, kit Kövi Ede adott. — Kitüntek még a kissé léha Bokor Berczi (Könyves Jenő), kinek nem ártott volna egy kis vezeklés; a pompás Rákóczy Lajos (Köszeghy Károly) és Patonai (Lángh Ödön) a mézárós is.

Hetfőn. „Nebántsvirág“, Hervée e kitűnő operette került színre. Az a körülmény, hogy az igazgató nagyon helyesen a féláru zónaelőadásban adatta elő s az, hogy ezen darabot nem magyar ajku közönségünk is ismeri, oly nagy közönséget vonzott kis színházunkba, hogy az valóban zsufolva volt. Az előadás minden tekintetben kitűnő volt. Fejes Lidi (Denise) valóban elragadta a publikumot, s ez is talán a legjobb szerepe. Toiletteji izlések, dalai gyujtok valának, ki is jutott számára bőven a tapsból. Moóri Sándor (Coelstin) ez alkalommal is csillogtatta erős komikai tehetségét. Kövesdy Rózsa, L. Barcsi Vilma és Kápolnay J. mint fess színésznők hódítottak. Kövi Ede, Lángh Ödön (mint örmester), Lánghné és Moóriné (fejedelemasszony) nagyban előmozdították az est sikerét.

Keddén. „Mongodin úr felesége“ francia darab, francia szelemmel s francia izléssel. Egy asszony Mongodinné (Köviné Julia) állítólag megvédi egy toladóval szemben erényét, a mi oly feltűnő jelenség lehet Franciaország-

a feltűnést, ki azt eddig kerültem? Nem, nem teszem! No meg ki tudja, nem kapnék-e tőle kosarat? hiszen ügyis ott settenkednek már körülé három is, az együgyű, de jó és becsületes mézárós Patonai Bódog (Láng) a körültekintő hazafi és cseleedszerző Rákóczy Lajos (Köszegi), no meg a fenn-dicsért léhaságú Szikora. Ezek ügyis annyira belemelegedtek szerepükbe, hogy mellettük bizonyosan kudarcot vallanak, s végre is negyedik konkurrens meg ötödik kerék volnék a szekéren. Aztán minek is keseritem még jobban azt a boldog halandót, ki most annyit küzd érte, kit ő magának ki fog választani, mikor az én boldogságom a próbaházasság napjaival együtt ügyis letűnnék?

E második filozof gondolatom újra a próbaházassokra terelte figyelmemet; szegények már addig is mindenféle csútságot voltak kénytelenek elviselni, mint minden új eszmének apostolai.

Bokor Berczi rokonai, Bokor István s felsége (Kövi és Moóriné) ugyanis megúdván unokaöcsésük házasságának minéműségét haraggal, fordultak el a pártól s kitagadással fenyegették.

Bár sajnáltam Berczit s próbafelőségét még jobban, mégsem tudtam az öregekre igazán haragudni; megszerettem őket első pillanattól fogva különben is tudtam, hogy szegények nem tehetnek róla, hogy egyszerű, boldog vidéki magányukban a házassági kérdés mérges szele még nem érte s most oly hirtelen meglepte, hogy nem is védekezhetek kellőleg ellene. Ki kellett magukat tombolni, a beszitt mérget kiadni s mert szegények nem is oly tájékozottak, nem is oly tanultak, hát természetes, hogy a próbaházasság ellen foglaltak állást;

han, hogy a doloból nagy hű-hót csapnak belőle az esetenél szerepelt gyümölcshámozó és nagy tisztelet tárgya lesz s az asszony is e czimen feljogosítva érzi magát, hogy férjén (Moóri), unokahugán (Gyurman) s környezetén zsarnokoskodjék. Csak a titkárja (Hetényi) részesül tőle sok kedvezményben, meg egy Alenconban letelepedett énekesnő (Kövesdy) mer szembezállani vele, úgy látszik az ilyen mondva csinált erényhős nem nagy tiszteletet ébreszt benne, mert fájdalom, a végén kiszül a turpisság. Az erény nimbuszával szétfoszlik az asszony hatalma is, és gyáva férje ügyesen megkapja a kormánypálcát, mit az kezeiből kiejtett.

Talán nem tuzok, ha kijelentem, hogy az összes szereplők kielégítettek, legjobban tetszettek Moóri és Kövesdy Rózsa, bár Moóri itt-ott diszkretább is lehetett volna; no de ki francia darabot megnéz, az el legyen készülve a pikantériára. Kövinének jól állott az erényes asszony zsarnoksága, mely a leleplezés pillanatában elhagyja.

Szerdán bérletszünetben „Királyfogás“. Daczára a Csiki-Konti operette hírének csak félig telt ház, a mit annak lehet tulajdonítani, hogy e darab már többször került színre városunkban. Lígeti Mari bravourosan adta „Fiora“-t, dalai, különösen „Perdül a sarka“ rendkívül tetszettek. Fejes Lidi (Lola) és kövesdy (Amadil) szerelmi kettőse igen sikeres fellépése és mozdulatai tetszettek. Zajonghy E. (Radzivil herceg) hatalmasan alakított. Moóri különösen kitűnő volt, alakja mozdulatai, arczjátéka teljesen hozzáillt szerepéhez. Ez alkulommal sajnosan kellett tapasztalunk kis szinpadunk nyomoruságait. A koronázási jelenet a nem elég mély téren a helyzet méltóságához igen kicsinyes volt. A hatásos látványosság, daczára a valóban szép toiletteknak és ügyes felállításnak, szinte komikus erőlködéssé vált. Leövey, az ő hatalmas alakjával, mint „Almanzor“ imponált.

Csütörtökön. Karczag híres színművét a „Lemondás“-t szép és előkelő közönség nézte végig. Örülünk azon, hogy nálunk a dráma szépségei iránt is fogékony közönségünk. Kecskeméthy Irma, Irén nehéz szerepében teljesen megfelelt, s jól megérdemelt tapsokat is aratott. Kövesdy Rózsa igen kedves, a hogy mondani szokás csokolni való hamis kis unoka volt, Nagymama ábrázolásánál szűnni nem akaró tapsokat aratott. Kövi mint „Korolán“, Könyves mint „Géza“, Kövesdy mint „Tuba“ szintén teljesen beváltak. Olaszné kitűnő nagymama volt. A sugó olykor oly hangosan cselekedte a dolgát, hogy a közönség ő rá kezdett hallgatni akaratlanul is.

Napi hírek.

Herceg Ferencz városunk nagynevű fia a mult vasárnap tartotta meg székfoglalóját a „Kisfaludi Társaság“-ban. „Két ember“ czim alatt bájos elbeszélést olvasott fel, melyről elragadtatással nyilatkozott a fővárosi sajtó. A „Két ember“ szereplői Tárnoky Ferencz gazdag földesur s a felesége, Irén, ki a fővárosi bálók

de ez már józan itéletükre vall, hogy mihelyt a helyzetet jobban kiismerik, megbékülnek még a próbaházassággal is, oly feltétellel természetes, hogy rövid lejáratu legyen s a megszokott, föl nem mondható házasság váltsa fel.

De még ilyen megszorítás mellett is mennyire felvilágosodottabb, modernebb az ő álláspontjuk sok széleskörű műveltséggel és tapasztalatokkal dicsekedő magnásánál!

Szinte gyanum támad, hogy az öregek a vendéglőbe való huzerkodásuk közben Apponyival találkoztak, ki a polgári házasságot is akarja, az egyházat is, csak házasodni nem akar.

En azonban minden rokonszenvem s tetszésem ellenére, melyet a próbaházások, az öregek, s a többiek — Julcsát is beleértve — mult szombaton és vasárnapon nálam kivitkák — a jövőendő generációk boldogsága nevében módosítást indítványozok Gerő javaslatához, és pedig:

Ha már ideális, el nem érhető állapotnak tartom is a feleknek életfogytig tartó próbaházasságra való szorítását, mindamellott, tekintve, hogy egy konkrét esetben a próbaházasság oly jól ütött be, s tekintve, hogy sok-sok konkrét esetben más házasság oly siralmasan üt ki, mondassék ki, hogy a próbaházasság minél tovább s a rendes házasság minél rövidebb ideig tartson.

Ajánlom módosításomat Gerőnek, az egész próbaházasságot pedig úgy Wekerle — Szilágyinak, mint a papi s arisztokrata köröknek becses figyelmükbe.

Takács Gyula.

ünnepelt királynője volt leánykorában. Csak azért lép ostár elé a gazdag emberrel, mert egyszer csak férjhez kell menni. A breznai szép asszony unalmas falusi magányában megismerkedik Dobó Oszkarral, a csécsap attaséval s végzett földbirtokossal, a ki a világ előtt jegyese a gazdag Siroky Annának. A kit csak a vagyonaért akar feleségévé tenni. Anna megtudja, hogy a szép asszony elvette tőle a vőlegényét, a kit szeret s egy havas, hideg téli estén elhajt a csöszházbá, hol Tárnoky, a férj, farkasokra les. Itt megmondja neki, a mit megtudott, a férj hazahajtat s a lakása ajtait csukva találja A mint körülnéz, észreveszi, hogy feleségének szobája ablakán egy férfi, Dobó, ugrik ki. Agyonlövi Dobót s nyugodtan megy be feleségéhez, a ki hallván a lövést, térdén várja s remegve kérdi tőle, hogy mit tett? — Semmit, csak agyonlöttem a szeretődöt, — felel a férj s ezzel végződik a történet. Felolvasót ritka ovációkban részesítette a közönség. Herceg Ferencz új színművét, a „Három testőrt“ lázas kíváncsisággal várja a közönség, különösen a művészi körök. Sokféle kombinációt fűznek hozzá s biztosan hiszik, hogy ismét valami pompás katonatörténetek kerülnek benne színre. A mult napokban személyesen kerestük fel híres pátrinkat muzeum utcai fényes és ritka izléssel berendezett garcon-lalásában. — Nagy érdeklődéssé nézegettem az ott felhalmozott műtárgyakat, festményeket. — Kényelmessé kell tenni az otthonot, hogy az ember jól érezte magát benne. A dolgozó szoba egyik falat nagyméretű kép foglalja el. A Gyurkovits leányok életnagyságú pasztell képe, melynek még a rájárat is maga festette Linek a genealis rajzoló. — Kiadóm leptek meg vele! Kocsiszámra rendelték a bácskaiak a Gyurkovits leányokat. — Nézd csak öreg Palóczom! így dolgozunk mi. Vastag kötetet emelt fel — s megmutatta a „Három testőrt“ fordítását is melyet egyik legjobb műfordítónk ültetett át német nyelvre. — Persze ti megint huszár történeteket vártok úgy-e? Most az egyszer csatlakoztok. A „három testőrt“ egy vendégfogadónak a czime, alakjaimat is a polgárságból választottam. Igen kellemesen lepte meg az, midőn elbeszéltem nagy lelkesedéssel, hogy a „Dolovai nábob leánya“ verseczi első előadásán annyira megrohanta a közönség színházunkat, hogy sokan ki is szorultak. — Nagyon örülök, hogy kedves földem gondolnok reám. Üdvözlöd őket nevemben.

Rendkívül zajos közgyűlést tartott a mult szombaton városunk törvényhatósága. Egyik képviselő nyiltan vágta oda a másik szemébe, hogy a városi munkák és építkezéseknél megvesztegetti magát, s itt és ott ennyi meg ennyi „Schab“-ot rakott zsebre s nem csak a várost károsította meg, hanem a képviselő testület erkölcsi tekintélyét is megsértette. Sztefanovits Szilárd kereskedő t. h. b. tag a tárgysorozat előtt interpelláció alakjában vádolja Petrovits Gy. kömüves mester városi képviselőt, hogy a méntelep kaszárnya építésénél 400 frtot kapott, a honvéd kaszárnya építésénél pár ezer frtot osztotak szét megvesztegetésként. A főreáliskola építésénél 6000 frtot akartak előre elosztani. Azt állítja, hogy nevezett városi képviselő évek óta üzi ezen sportot, rendszeresen megkárosította a várost, legutóbb H... építész akarta megszarolni. Kéri a közgyűlést, hogy ezt az embert távolítsa el a törv. hat. biz. tagok sorai közül. Petrovits Gy. izgatottan védi magát és erősíti ártatlanságát. Elnöklő főispán tapintatos modorával lecsilapítja a nagy vihart annak kijelentésével, hogy városi közgyűlés nem törvényes, nevezett városi képviselőt nem távolíthatja el, s megvárja mily lépéseket tesz Petrovits arra nézve, hogy magát tisztázza. — A vallás és közoktatásügyi Minisztérium azon leirata, hogy a főreáliskolát julius elején veszi át az állam kezelésébe — nagy lelkesedést keltett a t. h. b. tagok sorában. Nagyobb és szenvedélyes vitára adott alkalmat azon kérdés eldöntése, hogy a városi adóvégrehajtók bevétessenek e a rendes, nyugdíjkezes tisztviselők sorába. A nyugdíj alap bizottság igen jó ajánlata nlenében 14 szótobbséggel „nem“-et határoz a közgyűlés.

Jutalomjáték. Felhívjuk a közönség figyelmét a pénteken adandó „Pry Pál“ czimú angol vigjátékra, mely Moóri Sándor kedvelt jellem komikus jutalomjátékaul kerül színre. A főszerep specialis alak, mely közönségünknek a legélvezetesebb estét fogja szerezni.

Ismerkedési estély. Magyar nyelvet terjesztő egyesületünk választmányának tagjai közül többen

valamint a délvidéki színiszövetkezet Füredi igazgatása alatt álló színtársulatának jelenleg városunkban működő tagjai közül az előkelőbbek a múlt pénteken este kedélyes ismerkedési estére gyűltek össze a jó nevű „Milleker szálloda“ emeleti külön helyiségében. Körülbelül 30 személyből álló társaság verődött össze élén Dr. Seemayer Károly elnökkel, a magyar színtgye bökész mecenászával. A kedélyes mulatságot eleitől végeig distinguált szellem jellemezte. Mint már az ily alkalmakkor szokásos, tósztokban sem volt biány. Dr. Seemayer a derék társulat tagjait éllette, melyre Füredi igazgató mondott szellemes felköszöntőt a város műpártoló közönségére, a magyar nyelvterj. egylet tagjaira s éllette a fáradhatatlan elnököt. A „Monopol“ durrogásai közt egymást érték a szellemes felköszöntők. Farao barna legényei huzzák a tüzes csárdásokat, s a fiatalág Thalia jelenlévő bájós papnőivel még táncra is perdült. A rendkívül kedélyes multság a legszebb rendben minden feltűnő incidens nélkül folyt le.

Kincstári homok területek felosztása. A földmivelésügyi Minisztérium két kataszteri mérnököt bizott meg azzal, hogy 22.000 hold homok területet részletesen felmérjenek. E homok terület még az idén ki fog osztatni a szomszédos községek lakosainak.

A temesvári kereskedelmi és iparkamra titkári állomásának betöltéséremar megindultak az előzetes mozgalmak, s e rendkívül fontos állomás elnyerésére legtöbb kilátása van Stumpfoll Ede ipariskolai igazgató, oklev. középisk. tanárnak, ki mint, a temesvári ipariskola tanára, majd később mint annak igazgatója, már közel 14 év óta a kamara közvetett szolgálatában állva, egyrészt ezen hivatalos viszonyból kifolyólag, másrészt Strasser Albert, a boldogult titkárhoz való benső viszonyánál fogva, régóta a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett a kamara iránt, sőt gyakran igen fontos ügyekben mint a boldogult csendes munkatársa szerepelt. Tizennégy évi nyilvános szereplése óta, nemcsak saját szakmájában mint az iparszakoktatásnak egyik előharczósa, hanem nemzeti-kulturális s főleg közgazdasági irányban a sajtó terén is működött, s minden téren, mindenha arra törekedett, hogy szorgalom, kitartás és teljes odaadás által polgártársai becsulását és meglegedését kiérdemelje; Alkalmasabb és megfelelőbb embert keresve sem lehetne találni ezen állásra.

Csarnok.

A „gorilla.“

Restellem, de az igazság kedvéért ki kell mondanom, hogy vetélytársak voltunk. Már t. i. a „gorilla“, meg én.

A gorilla, állattanilag egy oly fajta a majmoknak, mely hasonlatosságánál fogva, leginkább megközelíti az embert.

Az én vetélytársam, az meg olyan ember volt, a ki leginkább megközelítette a gorillát. Ezt a grúnynevet különben nem én adtam neki. Ha én adtam volna, hát rám fogták volna a rossz nyelvek, hogy belőlem csak a féltékenységgel zöldszerű szörnyetege beszél. Én is csak másoktól hallottam. Persze, hogy találónak véltem!

A nyakát behúzta, a két kezét meg zsebre rakta. Ha nem melyesztette volna a zsebeibe, talán megbotlott volna bennök. Csak egyszer láttam, hogy karjait lóbálta . . .

Csak egyszer . . .

Másodszor már csak az egyiket lóbálta . . .

Csak a balt . . .

Vetélytársam volt ugyan, hanem én egy cseppe sem tartottam tőle! Ibolykának, közös ideálunknak, sokkal jobb izlése volt, semmint kettőnek közül, a „gorillát“ részesítette volna előnyben. Ibolyka okos leány volt. Számolt az eshetőségekkel. Ugyan milyen helyzete is lett volna, egy — gorilla férj oldalán! Sobasem tudta volna magát beletalálni a helyzetébe, egy-egy gorilla jouron, ott, valahol a Nilus forrásvidékén . . .!

Ibolyka úgy tánczolt, mint egy — tündér. Mint egy . . . egy — sylphid!

A „gorilla“ meg nagyokat lépett és úgy fűjt, mint egy óriás kigyó.

Ibolyka elegánsan korcsolyázott.

A „gorilla“, nom járt a jégre. (A zöldszerű szörnyeteg, malicziózusan megjegyzte bennem, hogy Afrikában nincs jég.) [Egyszóval Ibolyka, meg a „gorilla“, legkevésbé sem találtak egymáshoz.

Elég ok arra, hogy ne tekintsem vetélytársamnak.

A „gorilla“ különben igen kitartó volt. A mikor csak tehette, mindig Ibolyka közlül lábatlanokodott. Sőt oly „féltékeny“ volt, hogy rendszeren

akkor csatlakozott, mikor Ibolyka meg én, együtt voltunk. —

A „szellemességét“ nagyon szerette fitogtatni. Ez a „szellemesség“ pedig abból állott, hogy félóránként oda szolt Ibolykának, sokat ígérő hangon: „Mondja csak Nagysám, melyik fülem cseng?“ A következő félórában meg: „Viszket a tenyerem. Holnap biztosan pénzt kapok!“ Mikor aztán így, vagy egy pár órát „elszellemeskedett“, vette a klapját, a kezét könyökig elmélyesztette hosszú zsebeibe s ölnyi léptekkel eltávozott. Meg volt róla győződve, hogy „szellemessége“ által, örökre magához bilincselte Ibolykát. Azt már én tőle el nem fordítom!

Egyszer aztán Ibolykának bevallottam szerelmemet. Valószínűleg a „gorilla“, is.

Ibolyka okos leány volt.

Nekem sem mondott: „igent“, s valószínűleg a „gorillának“ sem. Én úgy véltem, hogy hallgatás, beleegyezés. A „gorilla“ biztosat akart,

Az „opera bál“on volt. Egy sarokban, csupa unalomból, meg hát udvariasságból, a főnököm tetszelgő, vén feleségét legyezgettem, a „Tavaszi és szerelem“ — keringő ítemei szerint.

Közbe-közbe körültekintettem a teremben. Ibolykát vártam. Tudtam, hogy el fog jönni. Egyszer végre megpillantottam. Ott sétált körül a teremben. A bal oldalán persze ott lépkedett a „gorilla“, ki, hogy ne keljen a karjait lóbálni, a klakkjával legyezgette magát, s nem szolt egy szót sem Legfeljebb annyit, hogy fáj a tyúkszeme. Holnap esőt kapunk.

Felkértem a főnökön tetszelgni vágyó, vén feleségét, hogy sétáljunk mi is.

Igyekeztem a hátuk mögé furakodni, a mi nagy kinnal, sikerült is. A „gorilla“ nem vett észre. Ma különben szellemesebbnek látszott, mint máskor. Többet beszélt.

Egyszer aztán oda fordult Ibolykához s a keblére tűzött szegfűre tekintve, elhatározott hangon így szolt:

„Nagysád! Kétes állapotomat, tovább nem bírom kiállani. A múltkor nem válaszolt ama kérdésre, hogy szeret-e viszont? Én ajánlok egy módot, mely szerint szólnia sem kell s én mégis megtudhatom, hogy számíthatok-e szerelmére, vagy, a mi valóban boldogtalanná tenne, nem. A mód pedig abból állana, hogy mikor a bálból távozik, adja nekem e szegfűt. Ha nem adja, úgy „nem“ — et mond és kimondja vesztemet . . .! A hangja el-lágyult s bizonyára a legkeményebb szívű „gorillissa“ is megindult volna szavain.

Tovább nem tudom mi történt. A főnökön felesége elfáradt s le kellett ülnünk. Most már egy polka francaise ítemei szerint legyezgettem.

A „gorilla“ ott polkázott, kanguru ugrásokban, a terem tulsó végén. Ibolyka haza készült.

Mikor a garde-robe ajtójáig kísértém, hirtelen levette a szegfűt kebléről és a frakkomra tűzte.

A bál után, amint a lépcsőkön lefelé mentem s mint tárca hóshöz illik, a soupé csárdást fűtő-részgettem, szemeimet kutatólag jártattam körül az előcsarnokban. A téli kabátom ki volt gombolva s a fekete frakkon gyönyörűen festett az oda tűzött fehér szegfű.

Valaki a kijáratnál hátra fordult. Pár pillanattig a szegfűt nézte, aztán kitámolygott.

Mire kiértem, az a valaki, már csak mint szürke folt a koromsötétben, ott botorkált az Andrássy-út asfaltján.

Mikor egy lámpa alá ért, láttam, hogy a karjait erősen lóbálja és hogy azok majdnem a földig érnek. A „gorilla“ volt. Most az egyszer láttam, hogy a karjait lóbálta. Erősen fellehetett indulva.

Aztán mentem tovább a sötétben.

Egy éjjeli kavébából kihallatszott egy cigánybanda szomorú játéka:

„Kéket virit az ibolya . . .“

Mikor a „gorillát“ pár év múlva újra láttam, akkor csak az egyik karját lóbálta . . .

A balt . . .

A hatvani utcában sétáltam. A rendes, délutáni corsón. A muzeum körút felől ide hallatszott a lovasuti kocsisok fülbántó túlkölése. A „Kammonban meg erősen unatkozott egy pár végzett jogász.

A Kigyó-utca tájékán, egy házból, a „gorillát“ láttam kijönni. Csak az egyik karját lóbálta. A jobb karját nem lóbálhatta, mert azon vezette a feleségét, — Ibolykát . . .

Előttük egy budakeszi sváb lány haladt, a ki végtelen bambaságába, mikor elem értek, oldalba lökött a gyermek-kocsival.

Ibolyka idegesen rá kiállott:

„Gebens doch acht Lisi!“

A „gorilla“ meg felém fordult:

„Pardon!“

. . . . Az én fehér szegfűm meg ott volt, elsárgulva, cigaretté rapiros vékonyságra préselődve, a névjegy tárczámban. A szívem fülött . . .

Négy év óta . . .

Pascu Emil.

964. szám. — 1894.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az unjonzozás Versecz városában f. évi márczius hó 1-én és 2-án fog megejtetni, — miért is az I-ső korosztálybeli vagyis 1873. évbéli születésű és a II. korosztálybeli vagyis 1872. évbéli születésű hadkötelesek 100 sorsszámig bezárólag f. évi márczius hó 1-én, a második korosztálybeli 101 sorsszámától és a III. korosztálybeli vagyis 1871. évbéli születésű valamint azon idegen illetőségű hadkötelesek, kik Verseczen leendő állittatásuk iránt engedélyt nyertek, f. évi márczius hó 2-án reggeli 8 órakor a városház nagyüléstermében működendő sorozó bizottság előtt megjelenni kötelesek.

Verseczen, 1894. évi február hó 1-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester

1162. sz. — 1894.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál egy I. oszt. adótszti állás évi 700 forint fizetéssel és 150 forint lakpénzzel, — esetleg egy II. oszt. adótszti állás évi 600 forint fizetéssel és 150 forint lakpénzzel, s egy III. adótszti állás 500 forint fizetéssel és 150 forint lakpénzzel, — továbbá egy esetleg két II. oszt. irnoki állás évi 400 frt fizetéssel és 120 frt lakpénzzel választás útján élethossziglan betöltendő.

Az 1883. évi II. t. czikk értelmében felszerelt pályázati kérvények bezárólag f. évi márczius hó 6-ig rudnai Nikolics Sándor főispán ur ö Méltóságánál benyújtandók.

Verseczen, 1894. évi február hó 14-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Köszvény és csúzbán szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dícsérőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbizhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroslánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszereshez Budapesten.

7625. sz. — tkv. 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. jbiróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Oraviczei takarékpénztár részvénytársaságának Vladika Florea, Kaiman George, Anczilla Todor és Kaiman Joszif elleni végrehajtási ügyében 100 frt. tőke, ennek 1890. évi márczius 17-től járó 8% kamata, 25 frt. 70 kr. eddigi, 10 frt. 50 kr. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. jbiróság területén Varadia községben fekvő s a varadiai 577 számú tkjvben A I (5038—5044), (8327—8330), 9250., (8758—8761) és 9178 I hrsz. ingatlanokból Vladika Florea nevének álló fele része 201 frt. A + (8089—8092 a) hrsz. egész ingatlan 154 frt. — A + (8089—8092 b) hrsz. egész ingatlan 154 frt., — a varadiai 1612 sz. tkjvben A I (11917—11919) hrsz. a felvett ingatlanból Kaiman Györgyét illető fele rész 110 frt., — a varadiai 1666 számú tkjvben A + (8105—8107 c) hrsz. a felvett s Anczilla Todor tulajdonát képező egész ingatlan 106 frt., végül a varadiai 1874 sz. tkjvben A I 1496 hrsz. a felvett egész ingatlan 14 forint kikiáltási árban 1894. évi márczius hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Varadia község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási árnon felül ígérlet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, — avagy az az 1881. évi 60.

t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatti I. M. rendelet 83. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg tki irattárban s Varadia község előjárásánál megtekinthetők.

Verseczen a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1893. évi november hó 14-ik napján.

Kérészy, kir. aljbíró.

666. sz. — 1894.

Hirdetmény.

A temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság 10304/XI—1894 számú körrendelete értelmében felhivatnak mindazon kitartást élvező verseczi lakosok, kiknek bárminemű évi bevétele a 315 forint értéket eléri, vagy ez összeget meghaladja, jövedelem bevallási ivatek alulírt városi adóhivatalnál folyó évi február hó 25-ig, a törvényes következmények terhe alatt benyujtsák.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1894. évi február hó 12-én

Bodry,

tanácsnok mint városi adóhivatali főnök.

Előjegyzés szőlő ojtványokra.

A Nagyméltóságú földmivelésügyi magy. kir. miniszterium felügyelete alatt álló arad-barackkai országos szőlőajtvány telep igazgatósága ezennel előjegyzést nyit az ugyan onnan f. é. őszén esetleg az 1895. év tavaszán kiadandó, amerikai alanyokon készült fás szőlő ojtványokra.

A teljesen hibátlan fás szőlő ojtványok ára ezrenként 110 frt. o. é. csomagolást és a paulisi vasúti állomásra való szállítást is beleértve.

A megrendelések azon sorrendben fognak kiadni és pedig teljes mennyiségben, a mely sorrendben az előjegyzések beérkeznek.

Felkéretnek mindazok kik szükségteiket előjegyeztetni kívánják, hogy f. é. február hó végéig eziránt alólirt igazgatósághoz fordulni sziveskedjenek, honnan esetleg bővebb felvilágosítást is fognak nyerni.

Egyben tudomására hozatik az érdekelteknek, hogy a jelzett telep igazgatósága — oltási czélokra — nagyobb mennyiségű amerikai és európai szőlővesszőt hajlandó vásárolni jutányos áron. Kinek tehát vannak ily eladó vesszői, azok forduljanak ajánlataikkal ugyan csak az alólirt igazgatósághoz.

Ménes 1894. évi február hó

Az arad-barackkai

országos szőlő ojtvány telep igazgatósága

Ménes u. p. Gyorok vinczellér iskola.

A „Mária-czelli gyomor-cseppek” kaphatók Verseczen: Erős Aladár, gyógyszerész, Müller Oszkár, gyógyszerész, Herczog József, gyógyszerész, Kuchler Béla, gyógyszerész. — Zichyfalván Mayering K., gyógyszerésznél.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszertén hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál.

Említett bajknál a Mária-czelli gyomor-cseppek ezek ota kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Mária-czelli gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajttóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok ugy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bali meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétátár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirdlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.